1835. No. 90.

# LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 10 NOVEMBER.

## FRANKRIJK.

PARIJS, *den 4 November.* Het officiële dagblad van Madrid, van 25 October, behelst het besluit der Koningin-Regentes betrekkelijk de ligting van manschappen ter versterking van het leger. Bij hetzelve worden alle ongehuwden en weduwenaars zonder kinderen, van 18 tot 40 jaren oud, voor de krijgsdienst opgeroepen. Van deze manschappen, zullen 100,000, verdeeld over de provincien, naar mate van derzelver bevolking, terstond georganiseerd worden, om onverwijld dienst te doen. De wapening moet geëindigd zijn den 1 December. — Dit besluit voert de dagteekening van 24 October.

Van een besluit der Spaansche regering betreffende het heffen eener buitengewone belasting (waarvan gisteren alhier ter stede gesproken werd) blijkt nog niets. Men vindt in het reeds genoemde regeringsblad slechts een besluit, waarbij eene bijzondere commissie wordt ingesteld, om de onderstands-gelden te ontvangen, die in de tegenwoordige omstandigheden aan het bewind zullen worden aangeboden.

Voorts meldt hetzelfde regeringsblad, dat een gedeelte der geregelde troepen, die te Manzanares stonden, den 24sten van daar naar Beneden-Arragon, met geestdrift voor de zaak der Koningin zijn opgebroken, en dat den 25sten de overige zouden volgen; — dat deze troepen hunnen weg nemen over Cuença, alwaar de carlistische bende van *Cabrera* op nieuw een inval had gedaan; — dat het 2de regiment der garde-infanterie eerstdaags uit Madrid naar het noorden zou opbreken, — en dat reeds den 26sten drie eskadrons van het regiment ligte kavalerie no. 3 den marsch derwaarts zouden aannemen.

Gewag makende van hetgeen in de laatste tijden door de Fransche dagbladen gemeld is nopens eene gewapende tusschenkomst, verklaart het bovengenoemde regeringsblad van Madrid het volgende: „Het Fransche gouvernement, beter onderrigt zijnde nopens de magt en de hulpmiddelen van Spanje en nopens het karakter van deszelfs inwoners, heeft geweigerd tusschen beide te komen — ondanks het belang, hetwelk de zaak onzer Koningin en der vrijheid hetzelve inboezemde en altijd ingeboezemd heeft — omdat hetzelve altijd gemeend heeft, en ook nu nog meent, dat eene tusschenkomst onnoodig is; omdat hetzelve wist, dat wij meer krachten hebben, dan noodig is, om den pretendent weerstand te bieden, en dat het er slechts op aankwam, om van die krachten gebruik te maken. Deszelfs verlicht oordeel zal door de uitkomst bewaarheid worden. De Spanjaarden zullen den vrijheids-oorlog gelukkig ten einde brengen, zonder de tusschenkomst zelfs hunner naauwste geallieerden in hunne aangelegenheden noodig te hebben. Er moet eenig onderscheid wezen tusschen de zegepraal van het stelsel van vertegenwoordiging, en die van het willekeurig stelsel van 1825."

Van den kant onzer regering wordt (op eene zeer onvolledige wijze) gesproken van twee gevechten, die den 27 en 28sten tusschen de Carlisten en Christino's zouden hebben plaats gehad. Den 27sten, namelijk, zouden de laatstgenoemden een aanmerkelijk voordeel behaald hebben en in Salvatierra zijn binnengerukt; maar den volgenden dag zou *Cordova*, nadat de vijandelijke krijgsmagt versterkt was, naar Vittoria zijn teruggedreven. — Het ontbreekt ook aan voldoende opgaven nopens een gevecht, hetwelk, volgens berigten van de grenzen, in de nabijheid van Durango zou geleverd zijn, en waarin de Engelsche hulptroepen van den generaal *Evans* gewikkeld zouden zijn geweest. Voor zoo veel tot nog toe hieromtrent verhaald wordt, zouden die hulptroepen met eenige Spaansche, onder bevel van de generaals *Evans* en *el Pastor*, in twee kolonnes te zamen 7000 man sterk, den 25 October uit Bilbao zijn uitgerukt; eerst de Carlisten tot Durango hebben verdreven, maar toen door deze laatsten, onder *Saraza* en *Villareal*, zeer hevig zijn aangetast, en weldra op hunne beurt met aanzienlijk verlies naar Bilbao zijn teruggedreven.

De junta van Barcelona heeft zich den 20 October ontbonden. Zij heeft zulks in eene proclamatie bekend gemaakt, en daarin verklaard; „dat zij zich met vertrouwen overlaat aan de beloften van *den zoon der vrijheid*, die de teugels van het bewind in handen heeft genomen, namelijk den heer *Mendizabal*, en van den *vlekkeloozen krijgsman* (den generaal *Mina*), die zich aan het hoofd van het ongelukkige Katalonie gesteld heeft."

Onze legitimisten melden, dat de infant don *Sebastian*, laatstelijk uit Italie komende, na een gedeelte van Frankrijk doorgereisd en den 29 j. l. de grenzen overgetrokken te zijn, in het hoofdkwartier van don *Carlos* is aangekomen. De genoemde infant is de zoon der hertogin *van Beira*; hij is geboren in 1811, en gehuwd met eene zuster des Konings van Napels.

## NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den 3 November.* In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden heeft de commissie voor de petitien verslag uitgebragt omtrent verscheidene stukken, als:

1. Omtrent een adres van landbouwers te Leens en Ulrum (provincie Groningen), die wettelijke bepalingen verzoeken tegen den invoer van voortbrengselen van den landbouw, en onder andere ook aandringen op de afschaffing der accijnsen op het gemaal en het binnenlandsch gedisteleerd. — Dit stuk zal ter griffie neergelegd, en het rapport gedrukt worden.

2 Omtrent een adres van den heer *C. van der Tuuk*, te Haarlem, waarin eenige bedenkingen tegen zijn in de vorige zitting ingediend plan tot aflossing der staatsschuld worden beantwoord. — Dit stuk zal ter griffie neergelegd worden.

3. Omtrent een adres van den heer *Kannegiesser*, te Amsterdam, die eene belasting op den invoer van granen voorstaat, en verwacht, dat dezelve den gedrukten landbouw zal verligten. Hij meent, dat dezelve 's Rijks geldmiddelen zal verbeteren, zonder nadeel toe te brengen aan bijzondere ingezetenen, zoo als bakkers, grutters, branders, brouwers en kooplieden, — en dat dezelve geen smokkelhandel zal opleveren. Volgens zijne opgave liggen thans 100,000 mudden tarwe, rogge enz. te Amsterdam en Rotterdam. Hij wenscht, dat ook de belasting op den uitvoer van boter en kaas moge worden opgeheven. — Dit stuk zal ter griffie neergelegd, en het verslag gedrukt worden.

4 Omtrent eene petitie van den kolonel *Gustafson*, die zich andermaal beklaagt over, naar hij zegt, in dit land ondergane mishandeling. — Ten aanzien van dit stuk, als niet behoorende tot de bevoegdheid der Kamer, gaat dezelve over tot de orde van den dag.

5. Omtrent een adres van de heeren *Hope en Co.* en een en vijftig andere aanzienlijke handelhuizen te Amsterdam, bedenkingen inhoudende tegen het ontwerp van wet ter bevordering van den landbouw. De requestranten oordeelen, dat dit ontwerp het voorgestelde doel niet kan bereiken, en zoo wel voor den landbouw zelven als voor den handel noodlottig zal wezen. Volgens hen zijn de lage graanprijzen hier te lande *niet* het gevolg van de groote toevoeren van buitenslands, en hebben deze toevoeren in het jaar 1834 te Amsterdam en te Rotterdam te zamen slechts bedragen: 13638 lasten tarwe, 4757 l. rogge, 1845 l. gerst en 1957 l. haver, — en in de 9 eerste maanpen van dit loopende jaar: 4780 l. tarw, 1317 l. rogge, 674 l. garst en 134 l. haver. Zij bestreden de meening, dat er van hier geen uitvoer van granen zoude zijn, en merken aan, dat in dit jaar rogge, garst en haver naar de Oostzee, haver naar Odessa, tarwe naar Amerika en nu dezer dagen zelfs naar Lissabon gescheept is, — ja, dat zelfs in dit jaar zeer aanzienlijke partijen garst en haver naar Belgie zijn gezonden. Zij doen dus opmerken, dat de lage prijzen andere oorzaken hebben dan de mededinging van vreemde invoeren, en vestigen de aandacht der vergadering op het bezwaren van die invoeren met een hooger regt, dat in vele gevallen aan een verbod van invoer gelijk staat, juist in den aanvang van den winter, terwijl de uitslag van den volgenden oogst geheel onzeker is. Zij meenen dus, dat deze maatregel geene voor den landbouw gunstige rijzing, althans geene duurzame, in de prijzen zal veroorzaken, en derhalve het voorgestelde doel ten dezen opzigte geheel zal missen; ja, wat meer is, dat, ingeval van eenen goeden oogst in Polen en in de Oostzee de houders aldaar noopte granen herwaarts te zenden, men aldaar de prijzen in evenredigheid met ons regt zou zien dalen, en aldus de gewaande bescherming illusoir maken. Zij voorzien van den maatregel, die, naar hun oordeel, den landbouw niet zal helpen, aan den anderen kant, nadeelige gevolgen voor den handel, welke wederkeerig op den landbouw zullen terugwerken. Ten dezen opzigte verwachten zij, dat de ingewikkelde en aan een bijkans onafgebroken contract met de administratien onderworpene behandelingen, het geheel gemis van onderscheid tusschen dezelfde soorten van granen, en de gemakkelijkheid, ja de uitlokking tot fraude, den eerlijken handelaar moeten noodzaken, eenen handel vaarwel te zeggen, die weleer tot de voornaamste des vaderlands behoorde. Bovendien meenen zij, dat, ten zij de prijzen in de Oostzee dalen in evenredigheid van het regt, de kleine scheepvaart, die reeds dit jaar door de zoo zeer verminderde toevoeren uit de Oostzee groote verliezen heeft ondergaan, niet alleen geene geheele graanladingen zal hebben aan te brengen, maar zelf geene uit verschillende goederen zamengestelde ladingen anders dan met opofferingen zal kunnen bekomen; — dat de voorgedragene bepalingen tot regeling van den middelprijs allen handel zullen belemmeren, doordien in eene maand geene ondernemingen, gegrond op bekende middelprijzen van de verloopene maand, ondernomen kunnen worden, vermits dezelve aan de wisselvalligheid van eene volgende maand zijn onderworpen; — dat de premien en quitantien van betaald inkomend regt aanleiding kunnen geven tot fraude en windhandel; — dat de schaalsgewijze belasting, welke het eerst in Engeland ingevoerd en daarna in Frankrijk en Belgie nagevolgd is, in eerstgenoemd Rijk door de meeste klassen der maatschappij beschouwd wordt als nadeelig en het fabrijkwezen belemmerende. — Dit stuk (hetwelk reeds door de inzenders gedrukt en aan de leden rondgedeeld was) zal met de bijlagen ter griffie neergelegd, en het verslag gedrukt worden.

6 Omtrent een adres van de Kamer van koophandel en fabrijken te Schiedam, ingelijks bedenkingen inhoudende tegen de voorgestelde wet tot verhooging van het inkomende regt op de buitenlandsche granen. De requestranten oordeelen, dat deze wet de scheepvaart en nijverheid de gevoeligste slagen zal toebrengen, den vaderlandschen graanhandel den doodsteek zal geven, en voor de reeds zoo zeer gedrukte nationale koornwijnstokerijen de laatste stap tot derzelver geheelen ondergang zal wezen. De genoemde Kamer houdt alle prohibitive wetten en zoogenaamde hooge of beschermende regten voor verderfelijk, en verzoekt eerstelijk, dat, indien er een verhoogd regt op den invoer van vreemde granen moet gesteld worden, dit dan *vast* en *bepaald* moge zijn, omdat anderzins de onzekerheid alle toezending van buitenslands zal beletten en voor den handel de grootste nadeelen en belemmeringen zal opleveren, die door geen stelsel van entrepôt kunnen worden uit den weg geruimd. In de tweede plaats oordeelt de Kamer, dat de voorgestelde wijze van premie-geving onvoldoende zal wezen, omdat dezelve slechts op een gedeelte der door de korenwijn-stokerijen gebruikt wordende granen van toepassing is, terwijl de brander, voor zijn fabrikaat ook eene gansch niet onaanzienlijke hoeveelheid inlandsche rogge en gerst gebruikende, ten gevolge van de verhooging van al de graanprijzen, die premie ook onbepaald en van alle verbruikte granen zonder onderscheid, hetzij buiten- of inlandsche, dient te genieten, om met buitenlandsche branderijen te kunnen blijven wedijveren Voorts wordt de wijze van premie-geving ook als ondoeltreffend beschouwd, 1. om dat de distelateur quitantien van betaald inkomend regt, bij den uitvoer, zal moeten koopen van den graanhandelaar, en hier uit een afzonderlijke handel zal ontstaan, waarbij de voorraad der bedoelde quitantien dikwerf zeer schaars, en bij gevolg derzelver prijs zeer hoog zal wezen, waardoor het voordeel der premien geheel zal verloren gaan; 2. omdat de bedongen prijzen voor de quitantien aan den buitenlander zullen moeten worden vergoed, en alzoo alleen de brander de nadeelen van de verhoogde graanprijzen zal moeten dragen, terwijl de landbouwer daarvan slechts een gering, en de vreemdeling daarvan het grootste voordeel genieten zal. Voorts vestigen de requiranten de aandacht op het belang der stokerijen, als tak van nationale nijverheid, welke ook aan den landbouw zoo veel nut en voordeel aanbrengt, en in 's lands schatkist zoo vele tonnen gouds doet vloeijen. Zij beklagen zich, dat die tak van nijverheid tot het uiterste gebragt is, en noemen onder de verschillende oorzaken daarvan: de concurrentie van Hamburg, Bremen en andere vreemde plaatsen; het gemis van alle winst op buitenlandsche verzendingen, en voorts de hooge lasten van personeel, patent, grondbelasting en provinciale en stedelijke opcenten. In het adres wordt erkend, dat de buitenlandsche verzendingen van gedisteleerd in de laatste jaren vermeerdert.

*Van den 4den.* Men wil thans stellig weten, dat de geruchten, wegens eene zending van graaf *Orloff* bij het 's Gravenhaagsche kabinet, ongegrond zijn. Daarentegen zouden, volgens particuliere berigten uit Parijs, die echter nadere bevestiging vereischen, de onderhandelingen, tot het bewerken eener schikking tusschen Holland en Belgie, op het punt zijn van te Londen hervat te worden, en zelfs *Talleyrand* door het Fransche gouvernement reeds zijn aangezocht om als buitengewoon gezant die onderhandelingen wederom te gaan bijwonen, maar gezegde oude staatsman zich ongenegen betoond hebben om nieuwe diplomatique functien op zich te nemen. In die zelfde particuliere berigten wordt ook nog gesproken van eene nota, welke het Fransche hof van de te Töplitz vereenigd geweest zijnde vorsten zou ontvangen hebben, en waarin die vorsten hunne inzigten en bedoelingen, zoowel ten opzigte der Hollandsch-Belgische kwestie als ten aanzien der belangen van Spanje, ontwikkelen, en daaromtrent de medewerking van Frankrijk inroepen zouden. Geheel onwaarschijnlijk luidt dit alles niet, en men zou er nog al iets aan kunnen hechten, was het niet, dat in die zelfde particuliere berigten men nog verder ging, en beweerde, dat de mogendheden van het Noorden Frankrijk drongen om tot de inzigten van het Heilig Verbond toe te treden, en zich rondborstig te verklaren, of voor het Monarchaal stelsel van het Noorden van Europa, of wel voor het Constitutioneel stelsel van het Zuiden. Dit laatste althans schijnt geen het minste geloof te verdienen.

*f* LEEUWARDEN, *den 9 November.* Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, bij besluit van den 4 dezer, den Baron *J. G. de Mey van Streefkerk* eervol als Secretaris van Staat te ontslaan, en denzelven te vereeren met den titel van Minister van Staat. Z. Exc. zou voortdurend met het lidmaatschap in den kabinetsraad belast blijven. In deszelfs plaats zou naar men verneemt, benoemd zijn de Baron *G. Schimmelpenninck*, vroeger Voorzitter der Nederlandsche Handel Maatschappij, en thans bij dezelve Maatschappij, als Commissaris des Konings, belast om voor Hoogstdeszelfs belangen, als deelhebber en garant, daarbij te waken.

Men meldt uit 's Gravenhage dd. 6 November:

Door Zijne Majesteit zijn, in afwachting van den uitslag van nader te dien aanzien te doene onderzoekingen en te nemen proeven, en bij wijziging van Hoogstdeszelfs besluit van 29 September 1823, no. 71, eenige voorloopige bepalingen vastgesteld opzigtens den aanslag der branderijen, waarin de grondstof bestaat uit aardappelen, vermengd met eene geringe hoeveelheid meel van granen.

Hoogstdezelve heeft bij besluit, dezer dagen genomen, ter beschikking van den Directeur-Generaal voor de Marine gesteld de som van *f* 720, om te worden verdeeld onder de nagelaten weduwen en kinderen van de manschappen, welke in den storm van den 12 der vorige maand met de loodsboot *Rinkelaar* no. 1, op de hoogte van Westerschelling, zijn verongelukt.

Uit Amsterdam wordt gemeld, dat aan den heer Ingenieur *Brade* door Z. M. de noodige concessie tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg tusschen onze hoofdstad en Haarlem is verleend.

Men verneemt, dat dezer dagen de heer *Roorda van Eysinga*, als schrijver van onderscheidene werken, vooral in de Maleische taal, bekend, zijne werken over de kromosche, ngokosche, modjosche en karrische talen aan Z. M. den Koning heeft aangeboden, welke werken onmisbaar zijn zoo wel voor hen die zich naar Java begeven, als voor de zich aldaar reeds bevindende Europeanen en voor de beoefenaren der oostersche talen.

Uit Vlissingen wordt berigt, dat het linieschip *Neptunus*, van 84 stukken, dezer dagen aldaar van stapel zal loopen. *f*

De Groningsche Courant deelt het volgende artikel mede:

Het Genootschap *ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen* hield op den 4 dezer eene zeer belangrijke vergadering. Na eene bijdrage van het honorair lid Do. *J. Braak*, waarin deze menige nieuwe eigene waarnemingen me-

deelde nopens de herstellingskracht bij vogelen en visschen en over de levenswijze van eenige insecten, was deze vergadering hoofdzakelijk bestemd tot de voorstelling van de proeven met de Hydro-Oxygen-Miscroskoop van den heer *L. B. van Oven*, die de leden met het grootste genoegen en de meeste belangstelling beschouwden. Bovendien werd het Genootschap op eene zeer aangename wijze verrast door de mededeeling van een werktuig, waarvan in de Letterbode eenig nader berigt zal worden gegeven, door de heeren *S. Stratingh, Ez.* en *C. Becker* tot stand gebragt, door hetwelk door middel van eenen kunstig aangebragten elektromagnetischen stroom eene geregelde beweegkracht wordt daargesteld, blijkbaar doordien het geheele werktuig op raderen aangebragt, door zijne eigene kracht wordt voortgestuwd, en dus als tot een model en bewijs van de mogelijkheid van een electromagnetischen wagen dienen kan. Daar wij gelooven, dat tot nu toe nog niet eene zoodanige eenvoudige daarstelling van electromagnetische beweegkracht en bovendien eene zoo gelukkige toepassing van deze kracht op de voortstuwende beweging is daargesteld, zoo vermeenen wij verpligt te zijn door de mededeeling daarvan aan de waarde van deze proefneming eenige hulde te doen, en het algemeen op het aanzijn van deze nieuwe natuurkracht aandachtig te maken.

De Provinciale Commissie, welke zich in Overijssel gevormd had, ter ondersteuning van die ingezetenen der genoemde provincie, welke door de stormen en overstroomingen van 17 en 24 October 1834 schade geleden hadden, heeft thans een verslag wegens het beheer der aan haar toevertrouwde gelden openbaar gemaakt. Uit dat verslag blijkt, dat de schade in 15 gemeenten, door die rampen veroorzaakt, begroot was geworden op *f* 114,742 : 70, en dat bij de commissie ontvangen was eene som van *f* 16,857 : 73, waaruit aan ruim 1,000 huisgezinnen onderstand is verleend, te weten: voor *f* 766,29½ aan verschillende levensbehoeften, en *f* 16,074 : 58½ in geld, zijnde er *f* 16 : 85 in uitgaaf gebragt voor kosten van drukloonen.

Het *Journal d'Anvers* meldt, dat de arbeid aan den spoorweg, tusschen Antwerpen en Mechelen, waaraan men reeds tot nabij de Borgerhoutsche poort te Antwerpen gevorderd was, aldaar eensklaps was gestaakt, ten gevolge van de tegenkanting der genie, aangezien de opwerpingen voor den weg, die reeds een dijk van acht voeten hoog gevormd hadden, de verdediging van de vesting konden benadeelen.

Te Orleans is dezer dagen overleden, de heer *Sébastien Louis Saulnier*, grondlegger van het algemeen geachte tijdschrift *la Revue Brittannique*. Hij was het ook, die het plan ontwierp en regelde, om den grooten Zodiak van Denderah uit Egypte naar Parijs over te brengen. — Het Tijdschrift *le Valeur* berigt, dat een boekverkooper te Orleans een exemplaar bezit eener uitgave van *Cicero*, in 1535 bij *C. Estienne* te Orleans gedrukt, welks randen bezet zijn met 4000 verbeteringen van de hand van *H. Estienne* en van nog eenen anderen geleerde, naar men vermoedt, *Joännes Scapula*. Deze verbeteringen schijnen te hebben moeten dienen voor eene nieuwe uitgaaf van *Cicero*, waarschijnlijk die, waarop *H. Estienne* doelt in zijne *Castigationes in quam plurimos locos Ciceronis*, welke uitgaaf echter nimmer voltooid is.

Het insteken van draden in fijne naalden is voor personen van een zwak gezigt dikwijls een moeijelijk werk. Aangenaam zal het derhalve hun zijn te vernemen, dat *Jos. Rodgers*, te Sheffield, in Engeland onlangs een instrument heeft uitgevonden, waarmede zelfs oude personen en zulken, die een slecht gezigt hebben, dit op de gemakkelijkste wijze verrigten kunnen. Het is een kort, met zilver versierd, pijpje, in welks boveneinde men de naald met den kop, zoo ver men kan, insteekt, en dan de punt van den draad door een wijd op zijde zich bevindend trechtervormig gat schuift, hetwelk ook het zwakste oog niet mis kan steken. Men trekt alsdan de naald weder uit, welke van den draad voorzien is. Hierbij is in het geheel geene bijzondere kunst noodig aan te wenden, en de draad behoeft slechts regtuit ingeschoven te worden, ofschoon dezelve het gat ook niet mist, wanneer men hem eenigzins scheef inschuift. Dit instrument wordt niet alleen in Engeland, maar ook reeds te Neurenburg (en misschien ook hier te lande) vervaardigd. Het vindt buitengewonen bijval; dewijl men de dames, die de naald hanteren, geen aangenamer geschenk konde doen.

Te New-York heeft zich dezer dagen eene nieuwe maatschappij gevormd onder den naam van *Atlantic Steam-packet Company*. Deze maatschappij is voornemens eene nieuwe stoombootdienst daar te stellen tusschen New-York en Liverpool. De daartoe te bezigen stoombooten zullen van 1200 ton, van 1000 kilogr. ieder zijn, en men hoopte dat de reis door elkander in twaalf dagen tijds zou kunnen afgelegd worden. Deze onderneming vond te New-York den grootsten bijval.

Dezer dagen is te Beaumout, departement du Calvados, in Frankrijk, een gedenkteeken beëindigd, ter nagedachtenis van *Laplace*. Die beroemde wiskunstenaar is den 22 Maart 1749 te Beaumont geboren, en den 5 Maart 1827 te Parijs overleden; hetgeen, benevens een kort lofdicht, met gouden letteren op twee marmeren tafelen is vermeld. Het gedenkteeken is gesticht ter plaatse alwaar het huis van den grooten geleerde heeft gestaan, en alwaar thans eene lagere school gevestigd is.

Men schrijft uit Stuttgardt dd. 28 October hetgeen volgt:

„ Tijdens de raming der belastingen voor het jaar 1833 waren de financiële uitkomsten van het groote Duitsche tolverbond, tot hetwelk toenmaals Wurtenberg toetrad, niet vooruit te berekenen, en stelde men, om zeker te zijn, het vermoedelijke tolbedrag op slechts 720,000 fl. De werkelijke ontvangst beloopt nu echter 1,547,568 fl. 30 kr., hetwelk een batig saldo geeft van 827,568 fl. 50 kr. Deze ruime opbrengst overtreft ook het bedrag des vorigen jaars 1833 tot 1834 met 434,199 fl. 42 kr. Van bovengenoemde 1,547,568 fl. 30 kr. vloeiden in de staatskas 1,101,647 fl. 1 kr. en waren bij de Pruissische hoofd-staatskas nog 359,616 fl. 35 kr. aanwezig, welke tolgelden sedert 1 Januarij bij de schatkist zijn ingekomen.

Uit Karlsruhe wordt gemeld, dat de minister van justitie des groothertogdoms Baden, de vrijheer *von Gulat Mellenburg*, uit hoofde zijnen vergevorderden ouderdom zijne demissie had verlangd. — Uit dezelfde plaats wordt voorts gemeld, dat onder het aantal Duitsche professoren, die vroeger door de Nederlandsche regering tot het vervullen van leerstoelen aan de Belgische universiteiten geroepen waren, doch ten gevolge van den Belgischen opstand, zich verpligt gezien hadden hunnen post te verlaten en gedeeltelijk naar Duitschland teruggekeerd waren, zich ook onderscheidene Badensche geleerden bevonden, welke van voormelde regering hun half traktement, als wachtgeld genoten. De Badensche regering had het zich intusschen ten pligt gesteld, deze lieden, welke buiten hun toedoen aan eenen schoonen werkkring onttrokken waren, en die als leeraars en schrijvers veel verdiensten hadden, weder in het vaderland, waar zich de gelegenheid aanbood, in betrekking te stellen. Zoo was, onder anderen, in den laatsten tijd de professor *Moné* tot archief-raad benoemd geworden, in welke betrekking dezelve weder veelvuldige gelegenheid had zijne uitgebreide kennis ten nutte van den staat en der wetenschap aan te wenden.

Den 29 en 30 October is te Dusseldorf de eerste algemeene vergadering gehouden van deelnemers in den ontworpen ijzeren spoorweg tusschen die stad en Elberfeld. In die vergadering heeft de maatschappij zich geconstitueerd, zijn de statuten vastgesteld, en bestuurderen benoemd, en is besloten, dat tijd en wijze van het aanleggen des ontworpen spoorwegs in eene volgende algemeene vergadering nader bepaald zoude worden.

Op de tentoonstelling der Russische industrie te Moskau, hebben 40 lakenfabrijkanten hunne monsters ingezonden, waaronder 27 uit Moskau zelve. Van de 417 fabrijken, hebben dus slechts een 10de gedeelte deel aan de tentoonstelling genomen. Een bevredigend bewijs van den voortgang der vaderlandsche industrie, levert de fabrijk op van den koopman *Pichlau* te Riga, in welke onder anderen sedert dit jaar ook vervaardigd wordt Polemit (een ligt glad, naar de wijze der kamelot vervaardigd laken), hetwelk tot heden alleen in de Nederlandsche fabrijken en voornamelijk te Leijden voor den handel met China vervaardigd wordt.

Op de Sterrewacht te Milaan heeft men op den 7 October, even voor middernacht, eene kleine heldere ster waargenomen, welke midden door de kern der Halleysche komeet doorscheen.

## BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

*Van den 1 tot den 8 November 1835.*

*Binnenkomen:* Den 1 November 1835 de kofschepen *de Jonge Dirk*, kapt. H. E. Vos, van Oosterisoer, *Vrouw Antje*, kapt. H. D. de Groot, van Christiaansand, *Agatha*, kapt. D. G. Schuur, van Flekkefioerd, *Jacoba Hazewinkel*, kapt. J. G. Boon, van Memel. — Den 5 dito het schonerschip *Hope*, kapt. W. Cousins, van Londen. — Den 6 dito het schonerschip *Northam*, kapt. D. Charrosin, van Hellevoetsluis; het kofschip *Jan Freerk*, kapt. G. H. Smit, van Drammen; het smakschip *Vrouw Hendrika*, kapt. L. K. de Jonge, van Dantzig.

*Uitgezeild:* Den 2 November het Deensch jagt *Christiaanshaab*, kapt. E. A. Boije Jr., naar Weile. — Den 7 dito het schonerschip *Orwell*, kapt. R. Cubitt, naar Londen.

# MENGELWERK.

## HET PARLEMENT IN ENGELAND.

WESTMINSTER werd door de vlammen verteerd, en van alle kanten had men in Engeland met smart deze ramp vernomen. Whigs, Tories, Radicalen en Independenten, alle hebben, in een woord, de verwoesting van dit gedenkteeken der oudheid en tegelijk het heiligdom der openbare vrijheid, en het gewijde graf, waar gedurende verschillende eeuwen de wenschen der ontevredenen en de miskende klagten van verschillende millioenen burgers zijn begraven, met smart vernomen. Dan hoewel dit voorval voor eenen oogenblik alle denkwijze tot een nationaal en eenstemming denkbeeld vereenigd heeft, zelfs bij menschen van zeer verschillende gevoelens, is het even vrij zeker dat deze eenstemmige denkwijze bij eenigen van hen, eenige matiging en verandering zal ondergaan, en dat de brand van Westminster door anderen uit een geheel tegenovergesteld oogpunt in derzelver onderlinge gevolgen zal beschouwd worden; want inderdaad, de voorwerpen die ons omringen oefenen meestentijds over onze uitwendige gesteldheid een zekere magt uit, zoodat de oude wapenzaal van een leenpligtig kasteel, in ons geheel andere gewaarwordingen en denkbeelden doet ontstaan, dan eene zaal naar den nieuwsten bouwtrant ingerigt, en die naar den laatsten smaak met allen luister versierd is: zoo wordt de ziel verschillend aangedaan, wanneer wij de gelijkvormige zuilen eens Griekschen tempels aanschouwen, of de hoofdkerken van den nieuwen stijl onder duistere en ijswekkende overwelfde gangen binnentreden; dus mag men dan ook vaststellen, dat de vertegenwoordigers der drie koningrijken, door geheel andere denkbeelden zullen bezield worden in de schitterende zaal, die naar den laatsten smaak prachtig ingerigt is, in het paleis van Buckingham, dan zij gestemd zullen zijn in het midden van het Gothische gebouw van Westminster, waar eene geheime hand het geheiligde woord op de muren, in onnitwischbare letters scheen geschreven te hebben: *houdt in waarde*.

Ik ben (zegt de Schrijfster,) eene der laatsten geweest, die de zitting van het Parlement in dit misvormd gebouw heeft bijgewoond, waarin de gaanderijen smal en laag zijn, en welke even als in de kloosters zijn ingerigt, waarvan de muren berookt en met bijschriften versierd zijn. Ik heb de kromme gangen doorloopen, waar *Cecil* en *Raleigh* met hunne stem gedonderd, en waarin Marlborough en Bolingbroke hunne krachten beproefd, en waar Pitt en zijn mededinger meermalen aangename gesprekken gehouden hebben, alvorens zij het gebouw door hunne welsprekendheid deden weergalmen. Ik heb de zaal van het Lagerhuis bezocht, eene zaal zoo nietig in bouworde en zoo trotsch in herinneringen welke zij in mijnen geest terug riep, door de bijna souvereine magt, die alstoen op derzelver banken gezeten was. Ik heb onder het verheven verwulf de donderende stem van den beroemden O'connel hooren weergalmen. Men sprak en handelde over de Wet van de krijgsmagt van den staat, en ik heb de afgevaardigden van Engeland dankbetuigingen van den Ierschen afgevaardigde zien ontvangen, als van eenen man, die heden loftuitingen uitspreekt om morgen met des te meer eischen voor den dag te komen. Deze man, die bijna zeventig jaren telt, en eene reuzenkracht bezit, die breede schouderen heeft, en eene forsche houding vertoont, deed mij onwillekeurig aan een Duitschen boer van den ouden stempel denken, die, wanneer hij met eene sterke en forsche stem aan dengenen, die hij als zijne regenten, beschouwde, zeide: „ Wij „ danken u dat gij ons eenige vrijheid geschonken hebt, maar bedenk nu ook „ om ons brood te verschaffen." Van alles wat ik in Westminster gezien heb, heeft niets mijne aandacht meer bezig gehouden dan de zaal der Lords. Dit is eene langwerpige regthoekige zaal van eene middelmatige grootte, zijnde aan het einde de troon opgerigt onder een verhemelte van rood fluweel; aan de tegenovergestelde zijde van den troon vindt men eene verhevene gaanderij voor het publiek, en aan weerszijden der zaal banken, bedekt met eene soort van scharlaken; in het midden zijn eenige tafels voor de Secretarissen geplaatst, en aan den voet van den troon vindt men eene zitplaats of bank voor den kanselier. Men vindt hier geene versierselen noch verfraaijingen. Zoodanig was de zaal of de zitting voor eenige maanden van de vertegenwoordigers van het rijkste der Aristokratische rijken. Door bijzondere vergunning toegelaten zijnde, mij op de trappen van den troon te plaatsen, eene plaats bij uitsluitendheid aan de oudste zonen der Lords toegestaan, zoo ontsnapte niets aan mijne opmerking. Dadelijk heb ik in de zaal der zitting een vreemd mengelmoes opgemerkt, het zinnebeeld van het tegenwoordig Engeland, eene vreemde vereeniging van oude en nieuwe dingen, en eene vereeniging van zeden en gewoonten van alle tijden. Ik heb gezien van den eenen kant eene in het oog loopende stijfheid van den ouden tijd, en van den anderen kant eene onverschilligheid van handelen, die weinig aanbeveling verdient, en die ten eenenmale met de gebruiken in het burgerlijke leven overeenkwamen. Voor de Bisschoppen in lange rokken met wijde plooijen gekleed, zitten de Hertogen, de Graven en de Barons, de zweep in de hand en den hoed op het hoofd, naast den eersten Minister van Staat, gekleed in eenen gewonen rok met eenen grijzen hoed, hebbende eene losse en half toegeknoopte halsdoek om en zijnde op de bank uitgestrekt in eene liggende houding met de handen in den zak. Dan het gelaat van den kanselier in zijne presidiale kleeding te zien, was vooral opmerkzaam en aardig, zijnde het hoofd door eene buitengewone groote paruik omschaduwd. De vier Secretarissen der kamer zaten regt tegenover op weinig afstand van hem, en waren grootendeels als deze gekleed.

De voornaamste ambtenaren van de kamer zijn verpligt zich in deze vreemde kleeding te vertoonen, welke voor de negentiende Eeuw belagchelijk mag heeten; ook is dezelve voor hen zeer hinderlijk, dan de Edele Lords zouden meenen aan hunne verhevene roeping te kort te doen, als ook aan de gebruiken van het Oude Engeland, indien de voorzitter hunner vergaderingen de mouwen van zijnen rok wat korter liet maken, of eenige verandering maakte aan den vorm zijner mismaakte paruik.

De Heeren Lords houden zich streng aan den vorm, hoewel zij wel gevoelen dat dezelve met den tegenwoordigen geest in strijd is, en dat het volk omtrent denzelven vrij onverschillig is. Hunne vergaderzaal herinnert aan die kerken, waarvan de dienst den bodem der ziel niet verwarmt maar koud laat, doch waar derzelver bedienaars met eene angsvallige beschroomdheid, de uitwendige vormen en gebruiken stipt nakomen. Men vindt nog alles in dezelve even als voor tien Eeuwen, men vereerd er heilige beelden en heilige overblijfselen met eenen godsdienstigen luister. Men brandt er nog wierook, terwijl brandende kaarsen het altaar verlichten, doch men mist in dezelve de hoop en het geloof dergenen die er vergaderen. Ik was bij de debatten tegenwoordig, en mijne gedachten namen eenen geheel anderen loop. Waarlijk een vreemd en buitengewoon contrast. Hij die door deszelfs kleeding het meest aan de oude gewoonte scheen gehecht te zijn, sprak met veel warmte over het voortgaan van den tijd en het belang der maatschappij denzelve na te volgen. Hij drong sterk aan op eene menigte verbeteringen zoo in nationale gebruiken als zeden. Om dit tooneel, hetwelk zich aan mijne beschouwing aanbood, wel te vatten, moet men zich voor den geest brengen, het imposante voorkomen van den kanselier, deszelfs oogen vol ernst en vol list, deszelfs streng gelaat, deszelfs uitstekende oogleden, deszelfs lippen welke door de spotternij rood geverfd worden; met moet hem van deszelfs verheven zetel hebben zien opstaan, en zich tot de lieden van de Tory-oppositie wenden, het woord tot hen rigtende, met de eene hand zijn kleed omvattende en met de andere hand het klein driekantige hoedje tegen de borst drukkende, met een gelaat vol schalksche nederigheid, met deze heeren lagchende, met hen den spot drijvende, terwijl hij met hen omspringt: even als de kat met de muis; vervolgens hunne opmerkzaamheid inroept, en zich met de volgende bewoordingen het woord aan hen rigt: Zeer Edele, hoog verhevene, zeer geleerde en wijd beroemde Heeren, en dit op eenen toon die aan Lord Brougham alleen eigen is, en welker ware beteekenis geene andere is dan: gij Dooven tracht te hooren! arme blindelingen opent uwe oogen! Ik meende in deze dolle redenering tusschen hem en de hardnekkige Lords eene soort van spotternij te hooren op de gedenkwaardige woorden van den beroemden Bossuet op het menschelijk leven. Men moet vooruitgaan, scheen Lord Brougham hen toe te voegen, dan gijlieden zoudt liever eenige schreden achterwaarts willen gaan, of op uwen weg blijven stilstaan, intusschen is zulks onmogelijk. Niets blijft u lieden over dan voorwaarts te gaan; daar de afgrond voor Ulieder voet is geopend, zoo past op, ten einde in den afgrond onze magt en onze eer niet te doen verwelgen. Mijlords redt dezelve van deze schipbreuk, en gaat voorwaarts! Dan een oogenblik geduld mijn heer de kanselier, schenen de Lords hem te antwoorden. Neen, geene seconde, de vijand is op uwe kakken, gijlieden moet voorwaarts zonder U op te houden! Op deze wijze dreef de herder de kudde voor zich uit, die gezind was stil te staan. Nu heeft de kudde den herder weggejaagd. Wat zal daaruit voortvloeijen? Dit kan ik niet beantwoorden; dan zoo de kudde niet voorwaarts gaat, zal dezelve, dat is zeker, vergaan. Er is zulke besmette-

[illegible] de Lords, die voorstanders zijn van de reforme, weinig minder volksgezind zijn als de leden van de behoudende partij. Het voordeel dat zij op de laatsten bezitten is dat zij in de oogen des volks gehouden worden, verder en klaarder in de toekomst te zien dan dezen, maar men verdenkt velen van hen, dat zij niet zullen stemmen dan met de partij die eenstemmig met hen denkt en dit wel uit persoonlijk eigenbelang en geenszins in het belang van het volk noch uit ware vaderlandsliefde.

*(Het slot in het volgend No.)*

---

## HET VRIESCH GENOOTSCHAP
### VAN
## PROEFONDERVINDELIJKEN LANDBOUW,

ter leen ontvangen hebbende van den Heer Directeur der Vee-Artsenijkundige School, den Hoogleeraar A. NUMAN, te Utrecht, een ENGELSCHE RAM uit het zoo beroemde *Leijcester* Ras, kunnen de *leden* van voorn. Genootschap, welke hunne SCHAPEN, ter verbetering van ons Ras, door dezen Ram verlangen besprongen te hebben, des Vrijdags, 's middags van 12 tot 2 ure, in *persoon*, of met *vrachtvrije* brieven, ten huize van den Logementhouder *Wilkeshuis* zich aanmelden bij den Voorzitter Dr. J. VITRINGA COULON.

Leeuwarden, den 9 November 1835.

---

De alhier bestaande Commissie ter verzorging der Weduwen en Vaderloozen der verongelukte Loods *Rinkelaar*, heeft het genoegen, omtrent het bij haar ontvangene, het volgende te berigten:

Aan het adres van den Heer Burgemeester is sedert den 23 October ontvangen:

| | |
|---|---|
| Van een Heer uit 's Gravenhage, onbekend willende blijven, een bankbillet, no. 968, groot | *f* 40 : 00 |
| „ V te Utrecht een Coupon Amort. Sijndk. | - 22 : 50 |
| „ Amsterdam een Coupon, no. 11730 | - 24 : 75 |
| „ Dordrecht tien Coupons Napolitaansche Certificaten à *f* 11 : 54 | - 115 : 40 |
| „ Schiedam 1 Coupon Sijndt. *f* 17 : 50, 1 dito Handelmaats. *f* 22 : 50 | - 40 : 00 |
| „ B een Coupon W. S. no. 16085 | - 24 : 75 |
| „ I. V. V. te 's Bosch 1 Coupon | - 1 : 25 |
| „ G. J. K. te Breda 1 Coupon no. 1031 | - 4 : 95 |
| „ Q. X. Postmerk Amsterdam 1 Coupon no. 970 | - 4 : 95 |
| „ den Heer *A. Baud*, te 's Gravenhage, eene aanwijzing op de Heeren Wed. *Tjeenk*, te Amsterdam | - 50 : 00 |
| „ den Heer *L. van Haaften*, te Sliedrecht, een Bankbillet | - 25 : 00 |
| „ D. te 's Bosch 2 Coupons Werk. Schuld à *f* 2 : 47½ | - 4 : 95 |
| „ Utrecht, onder het motto: Gods goedheid helpt de ongelukkigen ook door . . . P., een Coupon Am. Sijndk. no. 55898, groot | - 22 : 00 |
| Uit Groningen van N. N. 1 Coupon no. 780 W. S. ad *f* 4 : 95 en 1 dito no. 11993 ad *f* 1 : 23½ | - 6 : 18½ |
| „ Rotterdam van den Heer *H. H. van Dam*, een Bankbillet no. 988, groot | - 25 : 00 |
| „ Utrecht onder letter K, een Coupon Am. Sijndk. no. 94505, groot | - 22 : 50 |
| Met het Postmerk Amsterdam, geteekend S. S., een Coupon W. S. no. 31925, groot *f* 12 : 37½, en een N. S. no. 960 groot *f* 2 : 47½, te zamen | - 14 : 85 |
| Aan het adres van den Heer *Reedeker* | |
| Van den Heer *T. Alders*, te Amsterdam | - 2 : 40 |
| Aan het adres van Ds. *I. C. P. Otto* | |
| Van N. N. uit Harlingen | - 5 : 20 |
| „ D. B. uit Amsterdam twee Coup. W. S. à *f* 4 : 95 en *f* 1 : 23½ | - 6 : 18½ |
| „ Amsterdam een Coupon Amort. Sijndk. no. 26905 | - 22 : 50 |
| „ twee Weduwen uit Zutphen 2 Coupons à *f* 12 : 37½ | - 24 : 75 |
| „ den Heer *Rekm.* te Rotterdam een Coupon | - 12 : 37½ |
| „ B te Edam een Coupon W. S. | - 12 : 37½ |
| „ Van Alkmaar, door middel van den Heer *Gorter*, | - 10 : 00 |
| „ V. Z. V. N., door middel van den Heer *Bisschop* te 's Gravenhage, een Bankbillet | - 25 : 00 |
| Aan het Adres van de Heeren *Otto* en *Polman:* | |
| Van Q. N. te Amsterdam een Bankbillet | - 100 : 00 |
| Aan het adres van Ds. *Polman:* | |
| Uit Harlingen | - 11 : 00 |
| Van den Heer *Hoitsma*, te Menaam | - 5 : 00 |
| „ A. Z. te Amsterdam 1 Nederlandsche Coupon | - 4 : 95 |
| „ W. A. Z. te Rotterdam 1 Coupon Amortisatie Sijndikaat | - 22 : 50 |
| „ L. T. J., Postmerk Amsterdam, een Gouden Tienguldenstuk | - 10 : 00 |
| „ Mejufvr. Z. te Leijden een Ned. Coupon no. 9803 | - 12 : 37½ |
| Aan het adres van *D. Bakker:* | |
| Van Utrecht, met het motto: Eccl. 35 v. 17, twee Coupons W. S., à *f* 2 : 47½ | - 4 : 95 |
| „ W. A. te Amsterdam, 1 Coupon W. S. | - 24 : 75 |
| „ den Heer V. D. V. te Haarlem een Bankbillet | - 25 : 00 |
| „ Amsterdam een Bankbillet | - 80 : 00 |
| „ Zaandam 1 Coupon Amortisatie Sijndikaat no. 236 | - 11 : 25 |
| „ Leijden *Rouwrand* een Coupon no. 6408 | - 12 : 37½ |
| „ den Heer *T. R. Zwaal* te Texel een Bankbillet | - 25 : 00 |
| „ den Heer I. S. T. te W een Coupon | - 24 : 75 |
| „ C. V. V. 1 Coupon W. S. | - 2 : 47½ |
| „ E. te Amsterdam 1 Coupon W. S. no. 768 | - 6 : 18½ |

Ziedaar edelmoedige Menschenvrienden! de opgave der offers, door U op het Altaar der Liefde gebragt! Bij de gedachte aan de donkere vooruitzigten met welke wij de eerste maal vergaderden, aan de schrikbeelden welke de naderende winter ons vertoonde, is derzelver opsomming en openbaarmaking eene behoefte voor ons hart. Bij elke gave toch, zien wij Nederlands menschlievend volkskarakter weder schitteren! danken wij den Hoorder onzer gebeden, en voelen ons gestreeld door de zoete hoop van nog meer in de gelegenheid gesteld te zullen worden, om de regtmatige bekommering van zoo vele Weduwen en Vaderloozen te verzachten. Zal deze hoop feilen? Dit mogen wij niet denken.

Westerschelling, den 1 November 1835. *De Commissie ter verzorging der Weduwen en Vaderloozen, en in derzelver naam,*
I. S. BAKKER, *Penningmeester.*

---

Ten behoeve der Behoeftigen op het eiland Schiermonnikoog, zijn op nieuw de navolgende giften, ten Kantore dezer Courant, ontvangen:

| | |
|---|---|
| Door bezorging van Ds. *P. D. Koopmans*, het gecollecteerde op Zondag den 1 dezer in de Kerk te Rinsumageest | *f* 10 : 60 |
| Van N. N. | - 10 : 00 |
| — A. M. H. te Sneek | - 5 : 00 |
| Door bezorging van Ds. *Knottnerus*, te Midlum, wegens opbrengst eener Collecte | - 26 : 30 |
| Van D. C. te Rotterdam, 1 Coupon W. S. | - 9 : 90 |
| — A. B. C. | - 2 : 00 |
| Bedrag van het vorig medegedeelde | - 372 : 14½ |
| Leeuwarden, den 9 November 1835. Zamen | *f* 435 : 94½ |

---

Ten behoeve der nagelatene Weduwen en Weezen te Terschelling, zijn op nieuw de navolgende giften ten Kantore dezer Courant ontvangen:

| | |
|---|---|
| Een Brief geteekend *Anonimus*, met | *f* 3 : 15 |
| Van A. B. C. | - 2 : 00 |
| Bedrag van het vorig medegedeelde | - 244 : 80 |
| Leeuwarden, den 9 November 1835. Zamen | *f* 249 : 95 |

---

Ten behoeve van de twee behoeftige huisgezinnen te Surhuizum, zijn op nieuw de volgende giften, ten Kantore dezer Courant, ontvangen:

| | |
|---|---|
| Van A. B. C. | *f* 1 : 00 |
| Bedrag van het vorig medegedeelde | - 149 : 53½ |
| Leeuwarden, den 9 November 1835. Zamen | *f* 150 : 53½ |

---

*** Getrouwd:

B. E. ROST, *van Oosterwolde in Vriesland*, en MARIA KORTRIJK, *van Groningen.*

Groningen, den 5 November 1835.

---

*** Heden verloste van eenen welgeschapen ZOON, A. J. OUENDAG, geliefde Echtgenoote van L. J. BAKKER.
Sneek, den 1 November 1835.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, SJOERDTJE POSTHUMA VAN RIENSTRA, verloste heden van eenen welgeschapen ZOON.
Sneek, den 1 November 1835. H. K. VAN DER MEULEN.

AKKERWOUDE, den 3 November 1835. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, K. S. KOOISTRA, geliefde Echtgenoote van
S. D. FEENSTRA.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen, doch dooden ZOON, M. J. LORGION, geliefde Echtgenoote van B. S. STELLINGWERFF.
Franeker, den 4 November.
*Strekkende deze tot* bijzondere *kennisgeving aan Familie en Vrienden.*

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON en eene DOCHTER, ELISABETH ROMKES, geliefde Echtgenoot van G. K. KRAMER.
Bolsward, den 6 November 1835.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, H. COOTSTRA, geliefde Echtgenoote van A. VAN DER MOER.
Leeuwarden, den 5 November 1835.

*** Bevallen van eene DOCHTER, SIETSKE VAN GORKUM, Echtgenoote van G. J. HOUWINK.
Sneek, den 7 November 1835.

---

SNEEK, den 1 November 1835. Heden overleed tot bittere droefheid harer Kinderen, na eene hevige ziekte van vier dagen, in den ouderdom van 61 jaren en éénen dag, GATSKEA CLAZINA MENSONIDES, eerst Weduwe van DOMINICUS SLOTERDIJCK VAN DER LEIJ, in leven Medicinæ Doctor alhier, laatst Weduwe van WILLEM BECKERINGH, in leven Predikant te IJsbrechtum.

IDSEGAHUIZEN, den 1 November 1835. Na eene kortstondige ongesteldheid, overleed heden namiddag tot onze bittere smarte, ons veelgeliefd Dochtertje GERHARDA, in den ouderdom van ruim drie jaren.
S. H. SIJPKENS, *Pred.*

*** Heden in den vroegen morgen overleed, na eene langdurige verzwakking, Mejufvrouw TRIJNTJE VAN VLIET, Wed. wijlen den Heer PIETER FEIJTAMA, in den ouderdom van 70 jaren en ruim 4 maanden.
Franeker, den 2 November 1835. S. WIJBENGA. *Mede namens de verdere Naastbestaanden.*

*** Heden avond om 10½ uur, overleed mijne geliefde Echtgenoot, DETTJE KLAZES ZIJLSTRA, aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van 76 jaren.
Deze tot Bekendmaking aan Familie en Bekenden.
Dockum, den 2 November 1835. JACOB KOOL, *Binnenvader in het Stads Weeshuis.*

*** In het Provenierder Gasthuis is na eene ziekte van tien dagen overleden onze Zuster GEELTJE FERWERDA, in den ouderdom van 64 jaren en 11 weken.
Leeuwarden, den 7 November 1835. GERARDUS FERWERDA. SEIJKE FERWERDA, geb. NIEUWHOFF.

---

STAAT van de Middelprijzen der GRANEN en andere Objecten, welke in de tweede helft der maand October 1835, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Tarwe, Witte | *f* 5 : 30 | de Mudde. | Boter | | *f* 0 : 75 | het Pond. |
| Tarwe, Roode | - 0 : 00 | — | Vleesch, | Koe | - 0 : 20 | — |
| Rogge | - 4 : 75 | — | Vleesch, | Kalfs | - 0 : 90 | — |
| Gerst, Vroege | - 3 : 60 | — | Vleesch, | Schapen | - 0 : 16 | — |
| Gerst, Late | - 0 : 00 | — | Varkensvleesch, | Versch | - 0 : 21 | — |
| Boekweit | - 5 : 25 | — | Varkensvleesch, | Gerookt | - 0 : 33 | — |
| Haver | - 2 : 55 | — | Aardapelen, | Vroege | - 0 : 00 | de Mudde. |
| Witte Boonen | - 9 : 75 | — | Aardapelen, | Late | - 1 : 40 | — |
| Erwten, Witte | - 6 : 00 | — | Zaad, | Kool | - 12 : 75 | — |
| Erwten, Groene | - 7 : 25 | — | Zaad, | Raap | - 00 : 00 | — |
| Erwten, Graauwe | - 8 : 50 | — | Zaad, | Lijn | - 10 : 10 | — |

*Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 2 November* 1835.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

---

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 6 November 1835, *f* 31 : 00 à *f* 33 : 00. GROVE KAAS *f* 12 : 00 à 14 : 00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 149 : 25 het Last. — Tarwe *f* 6 : 21 de Mudde.

---

## PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, den 7 November 1835.

| NEDERLAND. | | | Gebl. |
|---|---|---|---|
| Werk. Schuld à 2½ pCt. | 55½ | 55$\frac{9}{16}$ | 55½ |
| Dito dito...... 5 „ | 102 | 102$\frac{1}{16}$ | 102 |
| Uitgest. Schuld ....... | | | |
| Kansbilj. van dito.... *f* | 24$\frac{13}{16}$ | 24$\frac{15}{16}$ | 24$\frac{13}{16}$ |
| Amortis. Synd. 4½ pCt. | 95¾ | | |
| Dito dito ..... 3½ „ | 79½ | | |
| Schatkistbiljet. 4 „ | | | |
| Handel-Maats. 4½ „ | 117¾ | 117¾ | 117¾ |
| Nieuwe dito.. 4½ „ | | | |
| FRANKRIJK. | | | |
| Insch. Grootb.. 3 pCt. | | | |
| ENGELAND. | | | |
| Insch. Grootboek...... | | | |
| SPANJE. | | | |
| Perp.R.Emiss.,A. 5 pCt. | 31¾ | 32 | 31¾ |
| Dito dito à *f* 1000 3 „ | 19¾ | 19¾ | 19$\frac{5}{8}$ |
| Fransche Uitgestelde... | 14¾ | 15 | 14⅞ |
| Cort. Bons £510 5 pCt. | 31¾ | | |
| Dito Coupons ......... | 21½ | 22 | 22 |
| Engelsche Uitgestelde.. | | | |
| PORTUGAL. | | | |
| Oblig. te Londen 5 pCt. | | | |
| Dito dito....... 3 „ | | | |
| NAPELS. | | | |
| Cert. bij *L. & B.* 5 pCt. | | | |
| Dito bij *Falc. & C.* 5 „ | | | |
| Leen. te L. bij *R.* 5 „ | | | |

| RUSLAND. | | | Gebl. |
|---|---|---|---|
| O. *H.* 1798 en 1816 5 pCt. | 104¾ | | |
| Dito dito 1828 en 29 5 „ | 105 | | |
| Cert. d. 1831 en 33 5 „ | 97 | | |
| Obl. te Londen.. 5 „ | | | |
| Cert. te Hamburg 5 „ | | | |
| Inschrijv. in Assig. 6 „ | 68¾ | | |
| Certifi. van dito.. 6 „ | 69¾ | | |
| POLEN. | | | |
| Aand. met Lot. fl. 300 *f* | | | |
| „ „ „ „ 500 - | | | |
| PRUISSEN. | | | |
| Aand. met Lot. R. 50 *f* | 104¾ | | |
| Neg. Londen 1830 4 pCt. | | | |
| OOSTENRIJK. | | | |
| Aand. met Lot. *f* 100 .. | | | |
| Dito dito *f* 250.. 4 pCt. | | | |
| Metalliek....... 5 „ | 99¾ | 99¾ | 99$\frac{13}{16}$ |
| Dito te Lond. gen. 5 „ | | | |
| Dito............ 2½ „ | | | |
| W. B. bij *Goll & C.* 5 „ | | | |
| Dito............ 4 „ | | | |
| Cert. Stadsb. bij d. 2½ „ | | | |
| Ween. Bank-Act. 3 „ *f* | | | |
| Nieuwe Ween. Aand.. *f* | | | |
| DENEMARKEN. | | | |
| Negot. te Londen 3 pCt. | | | |
| Russ. Fr. Aand. 500 fr. *f* | | | |

Brazil. van 100 £ 86¾. — Columb. 2de leening van 100 £ 24¾; van 250 £ 22¾; onbep. Coup. *f* 5½; kleine Coup. *f* 5¾. — Blaauwe Grieken van 100 £ 21½; van 500 £ 20¼, ½; onbep. Coup. *f* 4¾, $\frac{13}{16}$. — Peru 6 pCt. van 100 £ 21¾; Kansb. bij Lafitte *f* 11¾, 12.

---

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, gedenken, in het openbaar, aan den minstaannemenden te besteden:

*Het AFBREKEN van het MOLENAARSHUIS op de Wirdumerpoortsdwinger aldaar en het WEDER OPBOUWEN van een NIEUW HUIS op een in de nabijheid aan te wijzen, plaats*, met bijlevering van de daartoe, buiten de afbraak benoodigde Materialen.

Die hieraan gading maakt, kome *op Zaturdag den 14 November e. k.*, des voormiddags te elf ure, op het Raadhuis alhier, alwaar het Bestek en de Voorwaarden van heden af voor de belanghebbenden ter lezing liggen.

Leeuwarden, den 9 November 1835. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
THIJS FEENSTRA.
*Ter ordonnantie van dezelven,*
M. S. DE WAL.

DE DIRECTIE van de *massale Zeesluis te Stavoren*, zal, op Zaturdag den 14 November 1835, des namiddags ten 2 ure, in de Stads Herberg te Stavoren, aanbesteden: Het maken en leveren van een paar nieuwe BINNENVLOEDDEUREN, in voorschreven Zeesluis; waarvan, van heden af het Bestek ter lezing zal liggen aan de Secretarie der Contributie van Hemelumer Oldephaert c. a. Zeedijken te Stavoren.

Stavoren, den 4 November 1835. *De Directie voornoemd,*
S. VAN WELDEREN RENGERS,
T. M. W. VAN ASBECK.
S. G. SIEDZESZ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD DOCKUM noodigen door deze alle de zoodanigen, welke bekwaam en genegen mogen zijn, om te staan naar den post van STADS MUZIJKMEESTER aldaar uit, om zich of in persoon, of met gefrankeerde brieven, en voorzien van behoorlijke attesten van goed zedelijk gedrag en bekwaamheid, ter Secretarie dezer Stad te vervoegen vóór den 25 *November* aanstaande. — Het vast tractement aan dezen post verbonden is jaarlijks *f* 250.

De aanstelling geschiedt provisioneel voor den tijd van drie jaren.

De vereischten zijn: om grondig bedreven te zijn in de behandeling der Viool, en bekwaam om les te geven op de Piano, en op de Strijk- en Blaas-Instrumenten, alsmede bedreven in de Zangkunst.

Dockum, den 31 October 1835.

*Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
W. R. v. D. WEIDE.
*Ter ordonnantie van dezelven,*
A. VAN SLOOTEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OPSTERLAND, roepen hiermede op, ten verzoeke van de Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen, om in de respective Dorpskerken te compareren, te weten:

*Ureterp*, op Maandag den 16 November eerstkomende, des voormiddags ten 10 ure.

*Siegerswold*, op Maandag den 16 November eerstkomende, des namiddags ten 1 ure.

*Langezwaag*, op Dingsdag den 17 November eerstkomende, des voormiddags ten 11 ure, ten einde:

1. De Rekening, dienst 1834 op te nemen en na welbevinding te sluiten.
2. De begrooting voor de dienst van 1836 vast te stellen.
3. Kerkvoogden te benoemen voor degenen welke 1° Januarij 1836 zullen moeten aftreden.
4. Te delibereren over zoodanige voorstellen, als bij die gelegenheid zullen worden gedaan.

Beetsterzwaag, den 7 November 1835.

*Grietman en Assessoren voornoemd,*
S. VAN TEIJENS.
*Ter ordonnantie van dezelven,*
L. R. SALVERDA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL, roepen door deze de hier genoemde Contribuabelen van de navolgende Bruggen en Zijlen op, tot het stemmen van GECOMMITTEERDEN, in plaats van de ontbrekenden, als:

Van de *Dillezijl*, te *Jorwerd*, op Dingsdag den 10 November e. k., des middags ten twaalf ure.

Te *Mantgum*, op Zaturdag den 14 November e. k., des middags ten twaalf ure.

En te *Oosterwierum*, op denzelfden dag, des namiddags ten twee ure; in de respective Dorpskerken, tot het benoemen van een Gecommitteerde, wegens ieder der genoemde Dorpen.

Alsmede van de *Hemstertille*, *Wielsterzijl* en *Boxumerdam*, op Zaturdag den 14 November e. k., des voormiddags ten tien ure, in de Dorpskerk te *Weidum*, ter benoeming voor de eerstgemelde van *twee* en voor de twee laatstgenoemde Bruggen van *een* Gecommitteerde.

*Grietman en Assessoren voornoemd,*
W. B. BUMA, *Vt.*
*Ter ordonnantie van dezelven,*
J. H. J. VAN WAGENINGEN, *Secretaris.*

De Notaris A. LIJCKLAMA, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. C. C. C. WARMOLTS, Procureur aldaar, op Vrijdag den 13 November 1835, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Feddes*, in de Klanderij bij Leeuwarden, bij de finale toewijzing, tegen verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, gekwoteerd no. 137 en 138, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE, staande en gelegen onder Wirdum, groot naar naam en faam 15 bunder 6 v. roede 43 v. el 89 v. palm, alle Greidlanden, bij *IJde Abes Sinnema* en *Vrouw* als huurders in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van *f* 500, tot St. Petri en Mei 1839, en alsdan vrij te aanvaarden; zullende de huur voor den Kooper ingaan op St. Petri en Mei 1836; alles breeder bij Biljetten omschreven; waarop geboden is *f* 7000.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 11 November 1835, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg de Paauw, publiek verhuren:

De HERBERG, genaamd *de Paauw*, staande aan de Groote Breedeplaats, te Harlingen, wijk E, no. 65, bevoorregt met de Zittingen der Beurtschippers op Amsterdam en verdere voordeelen, en zulks voor 5 jaren, te aanvaarden den 12 Mei 1836, op Voorwaarden te vernemen ten Kantore van voorm. Notaris.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 25 November 1835, des avonds ten 7 ure precies, in het Logement van *D. Minnema*, publiek presenteren te verhuren:

Eene HUIZINGE met annexen en daarbij zijnde HOVINGE, zijnde Guardeniersland met exquise Vruchtboomen, staande en gelegen aan den Stads Singel bij het Franekerend, in de jurisdictie van Harlingen, letter I, no. 26, door wijlen *Marten Tjeerds Radsma* met er dood ontruimd; en zulks voor den tijd van zes jaren, aanvang nemende 1 Januarij 1836. Nader onderrigt ten Kantore van gemelden Notaris.

De Notaris KLAASESZ, te Ternaard, zal, op Zaturdag den 14 November 1835, des namiddags ten 3 ure, ten huize van den Kastelein *W. J. Boersma*, aldaar, bij provisionele toewijzing ter verkoop veilen:

Eene HUIZINGE en ERVE, no. 36, met VOGELKOOI, benevens 1 bunder 10 v. roede GREIDLAND, alles staande en gelegen onder Ternaard, en toebehoorende aan *Klaas S. Gaasterland*, aldaar.

Mr. A. VAN SLOOTEN en G. W. POSTHUMA, Notarissen te Dokkum, zullen publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene voor korten tijd geheel vertimmerde en zeer wel ingerigte KOOPMANS HUIZING, staande en gelegen aan de Breedstraat te Dokkum, in wijk A, no. 171, voorzien van een ruim Voorhuis, onderscheidene Vertrekken, Zolders en TUIN, benevens een PAKHUIS daar achter, thans ingerigt tot een Tabakskerverij, uitkomende aan den Ooster Singel.

Wie daaraan gading maken, komen op Maandagen den 16 dezer, ten huize van *H. J. Ritsma*, bij Dokkum, bij den provisionelen, en op den 30 daaraanvolgende, bij den finalen verkoop, ten huize van den Kastelein *A. Feenstra* te Dokkum, telkens des avonds ten zes ure.

De Vastigheden zijn op de verkoopdagen te bezigtigen.

## PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, als daartoe bij vonnis der Civiele Regtbank te Leeuwarden gecommitteerd, zal, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het kanton Dronrijp, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene hechte en sterke HUIZINGE en SCHURE, met BUITHUIS en ERVE, aan den Rijdweg, tegen over de Steenfabrijk, te Berlikum, sectie A, no. 695; bij *Klaas Eeltjes Schiphof* en anderen in gebruik.
2. 48 v. Roede en 40 v. el uitmuntend GUARDINIERSLAND, zijnde de grond van het oud Tigchelwerk, naast het vorig perceel, sectie A, no. 694.
3. Eene kostelijke HOVINGE, gelegen aan de 2 vorige perceelen.
4. Een stuk overheerlijke HOVING en BOUWGROND, aan het vorig perceel gelegen; — zijnde de 3de en 4de perceelen te zamen groot 1 bunder 24 v. roede en 10 v. el, bekend sectie A, no. 696.
5. Een stukje best GUARDINIERSLAND, zijnde een Bloemtuin geweest, naast de Steenfabrijk aan den Rijdweg gelegen, groot 23 v. roede en 80 v. el, bekend in sectie A, no. 847.
6. 1 Bunder 7 v. roede en 80 v. el dito GUARDINIERSLAND, zijnde eene Terp, aan den Franeker Dijk onder Berlikum gelegen, in sectie A, no. 125.
7. 61 v. Roede en 10 v. el kostelijke HOVINGE, nabij gemelden Franeker Dijk onder Berlikum, sectie A, no. 120 en 121.
8. 1 Bunder 51 v. Roede en 70 v. el uitmuntende BOUWGROND, met eigen reed, naast het vorig perceel, sectie A, no. 118, 119 en 124.
9. 1 Bunder 38 v. roede en 80 v. el best BOUWLAND, gelegen aan de Vaart onder St. Jacobi Parochie, aldaar bekend sectie C, no. 430; *bevattende nog zeer veel Tigchelklei.*
10. 40 v. roede GREIDLAND, naast het vorig perceel onder St. Jacobi, sectie A, no. 431.

Zijnde de aanvaarding van het 1ste perceel op 12 Mei 1836; van de 5de, 6de en 10de perceelen op Sint Petri 1840; van het 8ste perceel na het rispen der Vrucht in 1836, en van de overige perceelen onmiddellijk na den finalen palmslag.

Wie gading maken, komen op Maandag den 16 November 1835, des namiddags ten 4 ure, bij de voorloopige toewijzing, ten huize van *Auke Lourens van der Mei*, te Berlikum, en op Maandag den 30 November daaraanvolgende, ter zelfder ure, bij den finalen palmslag, ten huize van *Marten Ruurds Oosterhof*, in de Herberg aldaar.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Woensdag ... 1835, ten 9 ure voor den middag, ten huize van *Sijmen Sjoerds* ..., Wagenmaker op de Groote Buren te Menaldum, tegen contante betaling verkoopen:

Eenige perceelen ipen, esschen en ander HOUT, zeer geschikt voor Wagenmakers; benevens eene aanzienlijke partij WAGENMAKERS GEREEDSCHAPPEN, als Boren, Schaven, Zagen, Beitels, 2 beste Tilboren, Nokerboren, enz.; eene Draaibank met Beitels en toebehooren, en hetgeen ten dage des verkoops te voorschijn zal worden gebragt.

BOELGOED OP CREDIET. — De Notaris F. IJ. DE BOER, te Makkum, zal, in het openbaar bij boelgoed, op crediet tot aan den 1 Mei 1836, en tegen voldoende borgstelling, op Donderdag den 12 November 1835, des namiddags ten 2 ure, ten huize van de Weduwe *F. L. Lolkema*, in de Herberg *Pas Veer*, te Bolsward, presenteren te verkoopen:

20 Beste kalve en vare KOEIJEN, 13 vette SCHAPEN en 13 LAMMEREN, aldaar zullende worden aangevoerd door den Koopman *D. T. Bootsma*, van Wommels.

Mr. H. L. NILANT en J. C. MANN, Notarissen te Workum, zullen, op Donderdag den 26 November 1835, ten huize van *Jan Kalverboer*, Societeithouder aldaar, des namiddags ten 3 ure, alleen bij finale toewijzing, op gemakkelijke termijnen van betaling en onder genot van strijk- en verhooggelden publiek verkoopen:

Eene zeer nette en weldoortimmerde HEEREN HUIZINGE, met onderscheiden behangen Kamers, Keuken en Regenwatersbakken, TUIN en HOVINGE, voorzien van beste Vruchtboomen.

Eene sedert vele jaren zeer beroemde en nog in werking zijnde welonderhoudene ZEEPZIEDERIJ van zachte Zeep, alsmede het KANTOOR onmiddellijk daaraan verbonden, alles staande en gelegen aan de Vaart op het Noordende der stad Workum, wijk A, no. 1 en 2; de Zeepziederij op den 1 Januarij, en de Huizinge benevens den Tuin op den 1sten Maart 1836 te aanvaarden.

De Condition en nadere Informatien zijn intusschen te vernemen bij voornoemde Notarissen.

De voormelde Vastigheden zijn inmiddels *uit de hand te koop.*

## Uit de hand te koop,

OP AANNEMELIJKE VOORWAARDEN:

Eene sedert jaren met succes gedrevene BAKKERIJ, met eene daar naast staande kapitale HUIZING, staande op het aangenaamste van de stad Workum, en wel op het Zuidend, zijnde gekwoteerd wijk G, no. 19 en 18; kunnende de Bakkerij direkt en de naaststaande Huizinge den 12 Mei 1836 worden aangevaard. Zijnde de Voorwaarden te vernemen bij AGE SCHAAF, Meester Bakker te Koudum.

## Uit de hand te koop:

Een VEERSCHIP, geheel of voor de helft; varende van *Bolsward* op *de Joure* en *het Heerenveen* vice versa. Te bevragen in persoon of met franco brieven bij JAKOB MEIJER, Mr. Bakker te Sneek.

Een ieder die iets te vorderen heeft van, of schuldig is aan den nagelaten Boedel van wijlen *MARTEN TJEERDS RADSMA*, in leven Horologie- en Uurwerkmaker in de jurisdictie van Harlingen, worden verzocht, daarvan aangave of betaling te doen aan en ten huize van JAN JANSEN FABER, Grofsmidsbaas, wonende te Harlingen, in zijne qlt. als Voogd over de minderjarige Kinderen van gedachten *M. T. Radsma*, en zulks vóór of op den 1 December 1835.

De ALGEMEENE ARMVOOGDEN van den dorpe *Stiens*, maken bij deze aan de Houders van Aandeelen in de Negotiatie ter stichting van het Armhuis aldaar, bekend, dat op den 2 November jl., bij de Uitloting overeenkomstig de daarvan zijnde Hoofd-Obligatie, uitgeloot is het Aandeel no. 12, (twaalf) en dat de aflossing daarvan bepaald is op den 2 Januarij 1836, ten welken einde de Houder van dat Aandeel verzocht wordt, zich op dien dag aan het Armhuis te Stiens te vervoegen, opdat de aflossing alsdan tegen intrekking van het bewijs van aandeel met de verschenen Rente-Coupons kan plaats hebben, invoege als bij gemelde Obligatie is bepaald.

Stiens, den 4 November 1835.

*De Armvoogden voornoemd,*
R. S. DE JONG, *Adm.*

Bij exploit van den een en dertigsten October achttien honderd vijf en dertig, gedaan door den Deurwaarder JELLE ANNES NIJSLOOT, te Leeuwarden, heeft IJBELTJE MARTENS HIJLKEMA, zonder bedrijf, wonende te IJlst, hebbende tot Procureur Mr. ARNOLT DANIEL RENEMAN, woonachtig te Sneek geinstitueerd eisch tot scheiding van goederen tegen haren echtgenoot ALBERT HENDRIKS MANEVELD, laatst Kastelein op de Nieuwe Zijlen onder IJlst, thans geconfineerd in het huis van arrest te Leeuwarden.

*Voor Extract conform,*
A. D. RENEMAN.

De ondergeteekende den BOEK- en PAPIERWINKEL met al hetgeen daartoe behoort, van den Heer J. W. J. STEENBERGEN VAN GOOR, alhier, overgenomen hebbende, om dezelve op zijnen naam en voor zijne rekening voort te zetten, heeft de eer daarvan bij deze *algemeen* kennis te geven, en zich in die betrekking aan te bevelen.

Leeuwarden, den 9 November 1835.

H. W. BLOM.

Ouders of Voogden genegen zijnde hunnen Zoon of Pupil in het BAKKEN op te leiden, vervoegen zich tegen den 12 November e. k. bij *H. VIERSEN*, Mr. Brood- en Kleinbakker in de Kerkstraat te Franeker.

Sedert Zaturdag den 24 October ll. wordt vermist een WINDHOND, zijnde een rekel, snoekgraauw van kleur met een bles voor den kop. Diegene welke aanwijzing van denzelve doet of teregt brengt bij *FOEKE THIJSSEN RIENKS*, te Oudebildtzijl, zal voor deszelfs moeite beloond worden.

*.* ***Wetenschappelijk Maandschrift,***
**door G. SOETENS. Vierde Jaargang.**

VOOR

| LANDBOUW. | NIJVERHEID. |
| --- | --- |
| APOTHEKERS. | OLIESLAGERS. |
| BAKKERS. | ONDERWIJZERS. |
| BED- EN MATRASMAKERS. | SCHILDERS. |
| BEHANGERS. | SLAGTERS. |
| BLIK- EN ZINKWERKERS. | SLOTENMAKERS. |
| BROUWERS. | SPIEGELMAKERS. |
| DRUKKERS. | STEENBAKKERS. |
| FABRIKANTEN. | STEENHOUWERS. |
| HOUTKOOPERS. | STUKADOORDERS. |
| INSTRUMENTMAKERS. | TIMMERLIEDEN. |
| KAARSENMAKERS. | TOUWSLAGERS. |
| KLEEDERMAKERS. | TUINIERS. |
| KOFFIJHUISHOUDERS. | TURFBOEREN. |
| KORENKOOPERS. | VEEARTSEN. |
| LANDBOUWERS. | VEEHOEDERS. |
| LEERLOOIJERS. | WAGENMAKERS. |
| LOODGIETERS. | WINKELIERS. |
| METSELAARS. | WIJNKOOPERS. |
| MOLENAARS. | ZEEPZIEDERS. ENZ. |

**HUISHOUDELIJKE NUTTIGHEDEN.**

Men abonneert zich: te 's Gravenhage, bij de Uitgevers en Boekhandelaars *SOETENS & FILS*, en voorts bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren van het Rijk, waar de inhoudsregisters van vorige jaargangen ter lezing liggen. De prijs is 9 gulden voor een geheel jaar. De 4de jaargang begint 1 Novemb. 1835.

*.* **Bij R. J. SCHIERBEEK, te *Groningen*,**

is van de de pers gekomen en alom verzonden:

GEDACHTEN omtrent den TOESTAND der NEDERLANDSCHE GEREFORMEERDE KERK. Een woord aan allen, die het met die Kerk wel meenen, geschreven na de Synode van 1835, door G. J. F. CRAMER VON BAUMGARTEN, Predikant te *Midwolda*. De prijs is *f* 1 : 25.

Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. A. VON TROMLITZ. *HET OFFER*, een Historisch Romantisch Tafereel uit de 16de eeuw, met fraai gegraveerden titel en vignet, 2 deelen compleet . . . . . . . . . . *f* 5 : 80.

II. M. RAIJMOND. *THADEUS DE HERREZENE*; met gegraveerden titel en vignet, 1ste deel . . . . . . . . . . *f* 3 : 60.

Het 2de of laatste deel is ter perse en volgt binnen kort.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.